

Inleiding

Waardig ouder worden geldt elke dag, een leven lang, ideologisch - idealistisch - pragmatisch. Ons Manifest is pragmatisch idealisme.

Andere (landelijke) partijen beschikken over een ideologie. In algemene zin zijn liberalen optimisten, conservatieven zijn onzeker over de toekomst en socialisten willen het plannen, aldus de Duitse socioloog en econoom Herbert Giersch (+).

Deze indeling is niet geheel misplaatst maar helpt ons niet verder. Want optimisme is dan misleidend als het illusies brengt en op het principe van hoop berust. Socialisten moeten falen omdat je een toekomst die niemand kent niet kunt plannen. Conservatieven is aan te raden hun vrees af te leggen en niet aanhangen wat gisteren was maar te leven naar wat altijd geldt.

Waar staat Waardig Ouder Worden (WOW)?

Voor WOW geldt gelijkwaardigheid indachtig Luther met de woorden: Ein Christ ist niemanden Untertan.

Deze inleiding brengt ons naar de landelijke politiek en partijen. Vooraf, de staat mag geen ideologie voorschrijven. Het moet neutraal blijven. Ideologie is een privézaak van burgers. Zo ook hebben politieke partijen hun idealen en ideologie, waarbij we kunnen constateren dat idealen (doelstellingen) opgegeven moment dienen voor machtsbehoud van een partijklik. Volgens Robert Michels (1876-1936) heeft het zich wetmatig ontwikkeld tot oligarchisering. Een partij wordt dan zodanig gedomineerd dat de burger zich van de partij afwendt, andere voorkeuren heeft of helemaal niet meer zijn stem uitbrengt.

De burger wil zich in de partij herkennen en de burger wil zijn belangen behartigd zien. De afsplitsingen in de Tweede Kamer, de toename van het aantal lokale partijen is het zichtbare gevolg van interne partijstrijd en het zich afwenden van de politiek. Rond de eeuwwisseling 1900 ontwikkelde zich een elitetheorie waarin een minderheid de macht naar zich toetrekt. Er ontstaat een partijdemocratie dat zich praktisch voordoet als aristocratie.

Opmerkelijk is dat van een Fransman, Vilfredo Pareto (1848-1923), een Italiaan, Gaetano Mosca, (1858-1941), en een Duitser Robert Michels (1876-1936), hun ontwikkelde kennis de basis vormt voor ieder die politiek begrijpen wil: Voor machtsbehoud van een partijklik worden de oorspronkelijke idealen van een partij daaraan ondergeschikt gemaakt.

Machtsbehoud

Waardig Ouder Worden heeft een open organisatie en verhindert dat binnen de partij zich facties vormen en domineren.

Waardig Ouder Worden werkt niet mee aan machtsbehoud van colleges gelijk op landelijk niveau de kabinetten Rutte, waar de regeringspartijen kartelpartijen zijn geworden en daarmee het vertrouwen van de burger verliezen.

Het gaat steeds meer om posities, privileges, geld. Kortom carrière. De burger neemt dat waar en reageert navenant met protest en agressief demonstreren,
De burger wordt mondig en verliest zijn respect voor de politiek en/of politicus. De burger doorziet de partij-interne machtsstrijd en verliest vertrouwen.

Nederlandse politiek is regentesk. De politiek is dwingend en daarenboven beperkt EU democratie en vrijheid. Open grenzen is schijnvrijheid. Gemak wordt gelijkgesteld aan vrijheid.

Inspraak wordt door overheden als lastig ervaren.

WOW wil mondige burger en geeft de burger een stem. Het referendum is afgeschaft.

Juist daarom wil WOW de stem zijn van de Hoeksche Waardse samenleving. Daarnaast kan de burger rechtstreeks contact zoeken met raadsleden en wethouders.

In Nederland vlakt het begrip gedecentraliseerde eenheidsstaat steeds meer af door rijks wetgeving en invloed EU.

Gemeenteraadsverkiezingen naar eigen behoefte en niet elke vier jaar versterken de positie van de gemeente en herstellen de gedecentraliseerde eenheidsstaat.

Verlies gezag

In een representatieve democratie moeten burgers weten dat hun stem telt. De politiek moet luisteren naar de burgers en deze adequaat vertegenwoordigen. De burger heeft steeds minder het gevoel dat zijn belangen goed gediend worden. Afnemende deelname aan verkiezingen: de kiezer geeft, de kiezer neemt (zo BBB).

De staat verliest gezag in relatieve zin aan mondige burgers (zie het groeiend aantal politieke partijen) en in absolute zin aan EU (verdrag van Lissabon). Maar ook aan de internationale dynamiek van media (woord en beeld), geld (Euro) en wetenschap.

Doorgaande EU-integratie laat de nationale overheid zijn gezag en bestaansrecht verminderen en wellicht verliezen.

Te sterker moet het lokaal gezag zich manifesteren en profileren. Gemeentelijke politiek moet kunnen vertrouwen op de ambtelijke expertise, waarbij gemeenteraad de uitvoerende macht controleert. Dit is constitutioneel.

Ambtenaar is verantwoordelijk voor eigen handelen (net als ieder ander). De raad kan collegeleden bevragen over ambtelijk handelen. De portefeuillehouder kan ook zelf verantwoordelijk worden gesteld en weggestuurd vanwege ontbreken van vertrouwen.

De mens centraal

Dwangwetgeving wijzigt en vermindert verantwoordelijkheid. De vraag welke bestuurslaag aanspreekbaar is moet gesteld worden opdat bestuursorganen hun taak naar behoren uitvoeren en daar op aanspreekbaar zijn.

In een democratie als staatsvorm zijn het enkelen die tot de bestuurslaag behoren. Het volk als collectief is altijd een compositie van weinigen en velen.

In de hedendaagse democratie sluiten partijen elkaar uit. Het maakt democratie tot "oligocratie". Daarnaast maakt de politiek de samenleving complex. Extreem in Nederland zijn de talloze fiscale regelingen. Zo zijn er bijvoorbeeld twintig inkomensondersteunende regelingen. Het maakt de democratie tot een "fiscocratie". Welke burger begrijpt het nog?

Ik neem u mee naar de Romeinse tijd. Oorspronkelijk heette het Romeinse volk Plebs in 500 v.C. met gelijke rechten.

In de loop der tijd ontstond uit de adel de partij der Optimaten (besten) en uit de Plebs de volkspartij Populare. Caesar koos 60 v.C. de zijde der Popularen en vormde met Pompeius en Crassus het Triumviraat.

De kabinetten Rutte lijken wel een afspiegeling hiervan, want de Rutte-kabinetten bestaan alleen doordat vier partijen elkaar vasthouden. De partij belangrijker dan de mens.

Wie kiest gelijk Caesar de zijde van het volk?

Waardeleer (filosofie)

De waardeleer heeft een lange geschiedenis en begon bij Aristoteles' individuatie, een proces van distantiëring van de samenleving en de zelfwording van het ik. Niet tegen(over) de samenleving. Het maakt de mens vrij. Niet egoïstisch. Desondanks stuitte het op weerstand van de katholieke kerk, verwoord door Thomas van Aquino (1225-1274).

Filosoof en universeel genie Gottfried Wilhelm Leibniz (1646-1716) hernieuwde Aristoteles' individuatie en gaf in de epoche van de Verlichting impuls aan nieuw denken: het Idealisme. Het denken in deze epoche van de 18^e eeuw stond tegenover de dwang van kerk en staat. Het Idealisme verhief de mens. Die ontwikkeling is niet zo vreemd als men bedenkt dat Idealisme teruggaat op Plato als zedelijk en cultureel filosofie. In het Idealisme van de 18^e eeuw ontstond in Duitsland de Erkenntnistheorie van vormgevend en zingevend proces (voor de mens). Hierop ontwikkelde Hermann Lotze (1817-1881) een kritische Metaphysik waaruit de Waarde-filosofie ontstond, een eigenschap of karakter waarmee de drager het ideale mensbeeld uitdraagt.

Door het filosofisch denken in de Verlichting tegenover de kerk werd het Idealisme het streven naar het hogere. Het afwijzen van de kerk (niet geloof) in het Idealisme vormde de ideale mens (gelijk de Schepper).

Ontstaan van een partij, wonder der geboorte

In 2021 is Waardig Ouder Worden Hoeksche Waard opgericht en in november notarieel als vereniging ingeschreven. De oprichters wilden aan de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 deelnemen.

Met de inzet van enkele vrijwilligers lukte het voldoende steunverklaringen te verkrijgen en zich bij de gemeente in te schrijven met een kandidatenlijst. Op het nippertje.

Maar dan.

Geen verkiezingscampagne, geen campagneleider, geen ideeën, geen initiatieven, geen creativiteit, geen middelen. Niets. De oprichters weten niet hoe nu verder. Meer opportunisme is niet mogelijk.

Dank een persoon werd een campagne opgetuigd en gefinancierd. Denkend dat iedereen zich inspant, geïnspireerd hard werkt, laten enkelen het afweten, niet beseffend dat bijna 40.000 woningen aangedaan en bijna 90.000 inwoners bereikt dienen te worden.

Uit deze stuitligging verscheen een boreling, een raadszetel werd gehaald, een wonder. Maar het opportunisme was nog niet voorbij. Er zijn geen leden, alleen vrijwilligers. Derhalve heeft het een jaar geduurd eer er een bankrekening op naam van de vereniging kwam, nodig voor het verkrijgen van fractiegelden. Fractiegelden worden per kalenderjaar verstrekt.

De vereniging is dank verschuldigd aan Victor Giesel. Met grote inzet en vernuft lukt het Victor nipt op tijd in december 2022 de fractiegelden binnen te halen na intensief overleg met de griffie. In 2022 is iedereen nog vrijwilliger. Het wordt tijd de bakens te verzetten. Plato houdt ons voor, gelijk kinderen moeten wij telkens van voor af aan beginnen.

Waardeleer (filosofie), narede

In de Renaissance kwam kritiek op kerk en staat tot uiting met Dante. Doorslaggevend was de Reformatie in 1517 met Luther en zijn kritiek op de kerk in 95 stellingen. In 1521 werd Luther in de ban gedaan door paus Leo X en vervolgens Karel V. Kerk en staat sterken elkaar.

In de 17^e eeuw brachten Descartes en Leibniz een rationalistische denkwereld (kritiek op kerk en staat), waaruit/waarop de Verlichting voortkwam met vele filosofen en denkrichtingen. De kritiek op het instituut kerk leidt in de 18^e en 19^e eeuw tot de stroming Idealisme. In het Idealisme ontstaat de gedachte van vormgevend en zingevend proces in het zoeken naar hogere waarden. Deze stroming beïnvloedde Hermann Lotze (1817-1881). In fasen ontwikkelde Lotze een natuurwetenschappelijk-religieus wereldbeeld en formuleerde zijn Waarde-filosofie: eigenschap of karakter waarmee de drager het ideale mensbeeld uitdraagt.

Deze gedachten zien wij bij Confusius (551-479 v.C.): “De weg is het doel”, een altoos durend proces van zoeken naar hogere waarden. Confusius benoemt ze: hoffelijkheid, mildheid, oprechtheid, soliditeit, waardigheid. Tezamen volkomen deugdzaamheid.

Het bereiken is onwaarschijnlijk, de weg is lang, de weg is er altijd. Dat beseffen ook de filosofen in de Verlichting: het blijft een streven naar, maar wel een waardevol streven. De weg bij Confusius is het proces in het Idealisme; een zoektocht, het streven naar een hoger/absoluut waarde(n)-niveau.

30 mei 2023

Dirk van der Helm

